

کروکی کرونا

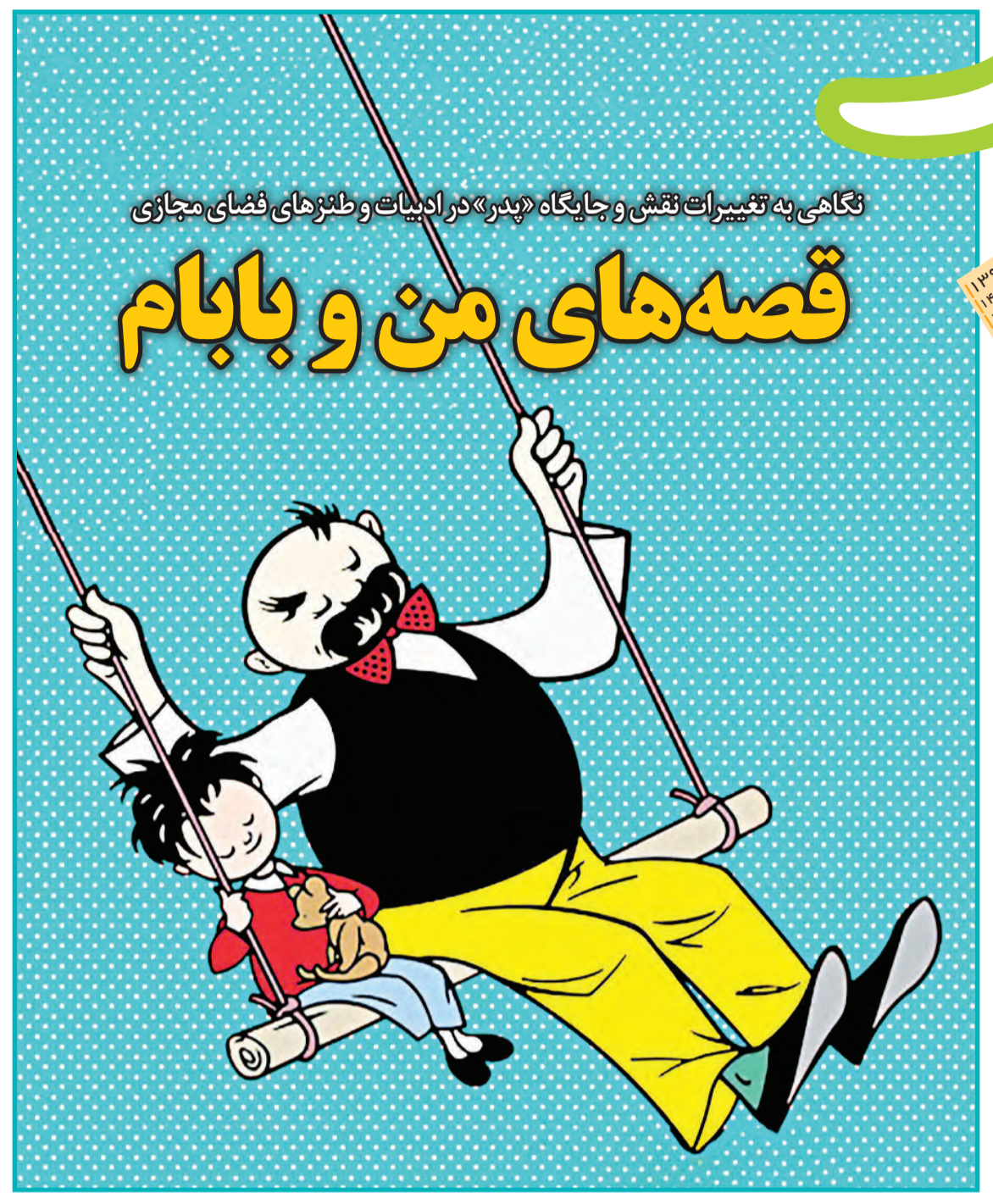
رقیه توسلی: کروکی مکان عروسی روی تکه کاغذ جداگانه‌ای رسم شده. مراسمشان گویی در باغ است. چون تالارها دارند به قسه دیوانه کرونا کمک می‌کنند. کارت دعوت را زیر و رو می‌کنم. قلب‌های چوبی شیک و دلبری خورده توتش. از آن باکلاس‌هاست. البته که کامیار و نسترن

اصولا آدم‌های باید‌های هستند. می‌خوانم لب و لوجهام اویزان است. شماره خواهری و برادرخان را به فاصله می‌گیرم. اشغال‌اند. می‌روم روی تراس. مامان پیشی و بچه پیشی‌ها دارند از روی دیوار رد می‌شوند. یکی از بچه گربه‌ها به‌وضوح از آن یکی، ترسوتر و کم جثه‌تر است. مادر چهارچشمی می‌پایدش و می‌بینم چطور از پشت گردن به دهان می‌گیردش و از یک ارتفاع آهنی بزرگ دمش می‌کند. صحنه قابل تأملی ست. فرزند جیغ نازکی می‌کشد و دوباره در سایه مادر عاشق بادرایت راه می‌افتد روی دیوار. خواهری را باز می‌گذارم روی زنگ. برمی‌دارد و غمگین می‌گوید. امان از آدم‌های باری به هر جهت و بی‌خیالی تماش گرفتیم به عروس داماد تریک گفتیم و دلخوری‌ام را به گوششان رساندم که توی این شیوع وحشتناک، عروسی را کجای دلم بگذارم. آدم‌ها توی معذورات می‌مانند به‌خدا. گفتم عزیزانم اصلاً کارتان قشنگ نیست.

برادرخان پشت خط است. متصل که می‌شویم، می‌گوید نمی‌توانند که نروند. رودریاستی دارند با خانواده داماد. حساب دوستی بیست و چند ساله وسط است و کامیار یک عمر صدایش زده عموجان. بعد با خنده ادامه می‌دهد بعید نیست اصلاً ساق دوش داماد هم باشد. کارت را روی میز می‌چرخانم. اجتماع شلوغ پلوغ عروسی می‌آید پیش چشمم. گزارش‌های تلویزیونی از پرستاران فداکار و بیماران کرونایی که در قرنطینه خانگی و بیمارستانی هر ثانیه در حال جنگ‌اند. و یاد خانجان می‌افتم که: حریف مردم نمی‌شوید، حریف خودتان باشید جانک‌هایم. شاید به اندازه شما گاهی دیگران متوجه مرزها و حد‌ها نباشند. کاش نوشت: کاش اندازه مادر همین بچه گربه‌ها توی دلمان هول و ولا بود. کاش می‌دانستیم رودریاستی سراب است. کاش قلیمان از طلا باشد نه از این چوبی‌های توی کارت دعوت کامیار و نسترن.

دوشنبه ۳۰ تیر ۱۳۹۹
۲۸ تیر انجمن ۱۳۹۹
۲۰ جولای ۲۰۲۰
سال من و نسوم شماره ۹۸
ZENDEGI@QUODSONLINE.IR

گفت‌وگو با غلامرضا بکتاش درباره‌بندی جدید سنی کتاب‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
اجازه بدهیم بچه‌ها خودشان انتخاب کنند ...

نگاهی به تغییرات نقش و جایگاه «پدر» در ادبیات و طنزهای فضای مجازی
قصه‌های من و بابام

امجد تربت‌زاده؛ چه جوان باشید و فرزند خانواده و چه خودتان پدر و مادر باشید قطعاً در فضای مجازی متوجه شوخی‌ها، جوک‌ها و طنزهایی که به نظر می‌رسد سازنده‌هایش فقط نوجوانان و جوانان هستند و هدفشان هم سر به سر گذاشتن با والدین به‌خصوص پدرهاست، شده‌اید. خودتان بارها به این شوخی‌ها خندیده و حتی گاهی ممکن است بابت آن‌ها نرتجیده باشید. برخی جامعه‌شناسان و محققان (خارجی) خیلی پیش از من و شما به این ماجرا حساس شده و می‌گویند رواج این نوع از ادبیات، طنز و شوخی‌ها در فضای مجازی و همچنین فیلم‌ها و سریال‌های متفاوت غربی، سبب شده نگاه نسل امروزی به جایگاه و نقش «پدر» در زندگی با گذشته متفاوت باشد.

این شوخی‌ها را جدی بگیریم
چیزی که موجب شد سراغ این سوزه برویم، مقاله‌ای است که روز گذشته سایت «ترجمان» با عنوان «کافی و تحقیر شده، چرا پدرهایی که در سریال‌های کمدی می‌بینیم این قدر دست‌وپاچلفتی هستند؟» منتشر کرد. یعنی از اینجا به بعد هم مطلب را با توجه به مطالب این مقاله جلو می‌بریم و سعی می‌کنیم در ادبیات فضای مجازی خودمان هم به مصداق‌هایی از پدران دست و پاچلفتی که گاه مزاحم آسایش و زندگی عادی سایر اعضای خانواده هستند اشاره کنیم. البته شاید بگویید برای ما ایرانی‌ها هنوز ماجرا خیلی جدی نشده است. شاید فکر می‌کنید همه چیز فقط به همین شوخی‌های فضای مجازی خلاصه می‌شود و فعلاً در فیلم‌ها و سریال‌های روزمره زندگی خبر چندانی از به تصویر کشیدن پدران دست و پاچلفتی، حواس‌پرت و گیجی که اغلب دست‌پاچه‌تر و تسخیر فرزندانشان قرار می‌گیرند خبری نیست. اما آیا مطمئنید وضعیتی که جامعه‌شناسان امروزی غربی از آن گلایه می‌کنند، سال‌ها پیش از ادبیات عامه و طنزهای روزمره زندگی آن‌ها آغاز نشده و سپس به فیلم‌ها و سریال‌ها راه پیدا نکرده است؟ یعنی تضمینی وجود دارد که پدران فیلم و سریال‌های ایرانی هم در چند سال آینده، آدم‌های دست و پاچلفتی، خنگ و بی‌عرضه‌باشند؟

یک نمونه متفاوت
یکی بود، یکی نبود. در آلمان آغاز قرن بیستم، یک پدر و پسر زندگی می‌کردند. پدر نامش «ریش آرز» بود که سال ۱۹۰۳ به دنیا آمده و در دانشکده هنر شهر لایپزیگ درس خوانده بود. ۲۸ سال پس از به دنیا آمدن خودش، پسرش کریستیان هم به دنیا آمد. پدر برای پسرش هم قصه‌های دلنشین می‌گفت و هم آن‌ها را نقاشی می‌کرد و از همان زمان هم کم‌کم فکر به تصویر کشیدن ماجراهای پدر و پسر در ذهنش شکل گرفت. نتیجه‌اش هم شد مجموعه «قصه‌های من و بابام» که فقط تصویری بود و هنوز هم از برجسته‌ترین کتاب‌های حوزه کودک و نوجوان جهان به حساب می‌آید. این ماجراها و شوخی‌های پدر و پسر در ایران هم با همین نام به چاپ رسید. با این تفاوت که «ایرج جهانشاهی» به قصه‌های تصویری متن اضافه و آن‌ها را منتشر کرد. این قصه‌ها با وجود برخورداری از طنز و کاریکاتور و اینکه اساس کار را بر «شوخی» گذاشته بود اما هرگز نشانه‌ای از تمسخر جایگاه و نقش پدرها در آن‌ها دیده نمی‌شد که هیچ، برای خودش کلی نکات آموزنده و به درد بخور هم داشت. این مسود را مثال زدیم که بگوییم آنچه امروز در فضای مجازی علیه پدرها جریان دارد، هم‌اشار زیر سر طنز و یا شوخی نیست. چه اینکه طنز می‌تواند در بستری به جز تمسخر و تحقیر جریان داشته باشد و حرف خودش را بزند و اثرش را هم بگذارد.

بی‌سرپرست‌ها
برگردیم به مطلب سایت «ترجمان». نویسنده مقاله می‌گوید: «در پژوهشی که در مورد سریال‌های کمدی انجام دادیم، قصدمان این بود که رابطه پدر و فرزندان را بررسی کنیم. در واقع می‌خواستیم نشان دهیم پدر بودن در فرهنگ آمریکایی چگونه تغییر کرده است؟»

ما در تحقیقمان سریال‌های کمدی برتر با محوریت خانواده‌ها را شناسایی کردیم که از سال ۱۹۸۰ تا سال ۲۰۱۷ روی آنتن رفته بودند... به طور تصادفی از هر کدام دو قسمت را انتخاب کردیم... در آخر به ۵۷۸ صحنه رسیدیم که در آن‌ها پدر، موضوع شوخی‌های تحقیرآمیز قرار گرفته بود؛ به این معنا که یا پدرها کسی را دست می‌انداختند یا فرد دیگری پدرها را دست می‌انداخت... سپس به صحنه‌هایی پرداختیم که پدران در کنار فرزندانشان بودند... در این تعاملات باید سه نوع کلیدی از رابطه پدر-فرزندی یعنی نصیحت‌کردن، خط و نشان کشیدن و امر و نهی با هدف تربیت رفتاری وجود می‌داشت. در اینجا قصدمان این بود که بفهمیم آیا این نوع تعامل سبب می‌شود پدران، موجوداتی ابلی و خنده‌دار بنظر برسند یا نه؛ مثلاً پدرانی که در تصمیم‌گیری ضعیف جلوه می‌کنند یا بی‌لیاقت‌اند و کودکان رفتار می‌کنند عامل این ماجرایند. به نحو شگفت‌انگیزی مشاهده کردیم در سریال‌های کمدی اخیر،

ورزش

نگاهی به بازی‌های باقیمانده مدعیان کسب سهمیه سایه سایت‌های شرط بندی روی ۱۰ بازی ۶ امتیازی

نادر نادری در فهرست سیاه یحیی؟

حمیداوی: استان برای سهمیه آسیا متحد شود «شهر خودرو» و دومین صعود به جام باشگاه‌ها؟

روایت مجازی

قدس‌زندگی: ماجرای برگزاری گردهمایی گروهک منافقین هنوز در فضای مجازی داغ است. به خصوص آنکه این گردهمایی به طور زنده از شبکه «ایران اینترنشنال» پخش شده است. کاربران فضای مجازی پس از پخش زنده این مراسم از شبکه سعودی اینترنشنال، چندین هشنگ را در این زمینه در توئیتر داغ کردند و به روش‌های مختلف اعتراض‌شان را به این موضوع اعلام کردند. حالا اما پس از گذشت چند روز از این ماجرا، علی‌علیه، تحلیلگر مسائل سیاسی با انتشار پستی در فضای مجازی، مطلبی را درباره پشت‌پرده شبکه سعودی ایران اینترنشنال منتشر و جنگ رسانه‌ای این شبکه و دیگر شبکه‌های غربی را تحلیل کرده است. در ادامه بخشی از یادداشت علیزاده در واکنش به پخش مستقیم گردهمایی گروهک منافقین در رسانه سعودی ایران اینترنشنال را می‌خوانید. دو سال پیش اعلام کردم منبع مالی تلویزیون ایران اینترنشنال، پول سعودی است. مدیریت تلویزیون ایران اینترنشنال به دادگاه احضار و تهدید کرد. همان موقع با ضبط چند پیام ویدئویی از فعالان مدنی داخل و خارج خواستار رابطه‌شان با این تلویزیون را قطع و به صورت علنی این تلویزیون را تحریم کنند. اما متأسفانه پس از دو سال هنوز بسیاری حتی از داخل خاک ایران با این تلویزیون ارتباط دارند. از جمله صادق زیباکلام و عبدالرضا داوری از نزدیکان احمدی‌نژاد. حالا دیشب این تلویزیون دوباره نشست سالانه فرقه روحی را مستقیم پخش کرده و عده‌ای خشمگین شده و کمپین راه انداخته‌اند. اما پوشش زنده مجاهدین جای تعجب ندارد. این تلویزیون متعلق به سعودی است و هدف سعودی تجزیه ایران و کشاندنش به جنگ داخلی است. همان‌طور که با سوریه و لیبی و یمن و عراق کرد، ولی سعودی نمی‌تواند این را مستقیم بگوید. پس باید اول با دعوت از فعالان حقوق بشر و مدافعان برابری جنسیتی و فعالان دانشجویی و طرفداران محیط زیست و مدافعان حقوق کارگران برای خودش اعتباری دست و پا کند و بتواند رنگ و لعابی به صورتش بزند تا مخاطب را به خودش جلب کند و بعد بتواند پیام اصلی را منتقل کند. اما پیام اصلی چیست؟ پیام اصلی عادی‌سازی فرقه‌های تروریستی مثل الاحواز و مجاهدین و از بین بردن تدریجی حساسیت جامعه ایران به این فرقه‌ها و ریختن قیج اسم آن‌هاست. چه باید کرد؟ اگر در منزل اقوام و دوستانتان ببینید تلویزیون فرقه روحی روشن است چه می‌کنید؟ اگر دیدید ایران اینترنشنال روشن است هم همان برخورد را بکنید. اگر بفهمید صادق زیباکلام یا تلویزیون فرقه روحی مصاحبه کرده چه برخوردی با او می‌کنید؟ بار دیگر که به ایران اینترنشنال رفت همان برخورد را کنید. اگر نتوانیم این کیفیت‌ترین و ضعیف‌ترین حلقه جنگ رسانه دشمن را بشکنیم و از فضای ذهنی ایران پاک کنیم، مطمئن باشید هرگز نمی‌توانیم حلقه‌های پیچیده‌تر و با ظرفیت‌تری مثل من و تو و بی‌بی‌سی و رادیوفردا را از فضای ذهنی ایرانیان دور کنیم.

